

Joseph Haydn: Συμφωνία Αρ. 91 σε Μι ύφεση μείζονα

Κατά τις αρχές της δεκαετίας του 1780, κι ενώ βρισκόταν ακόμα στις υπηρεσίες των Εστερχάζι, ο Χάιντν είχε γίνει αρκετά διάσημος ανάμεσα στους κύκλους των ξένων αριστοκρατών και βασιλικών επισκεπτών. Μολονότι ο συνθέτης ήταν αποκλεισμένος στην Εστερχάζα, οι συμφωνίες του είχαν μόλις εκδοθεί στην Αγγλία για πρώτη φορά, και ο ίδιος λάμβανε αμέτρητες προσκλήσεις για να ταξιδέψει στην Ευρώπη. Το 1785, έπειτα από ανάθεση του πάμπλουτου Comte d' Oigny, ο Χάιντν συνέθεσε τις υπέροχες “Συμφωνίες του Παρισιού” Αρ. 82 – 87 για την Παριζιάνικη εταιρία, Les Concerts de la Loge Olympique. Το 1788, έλαβε ακόμα μια παραγγελία από τον Comte d' Oigny, αυτή τη φορά για τη σύνθεση τριών συμφωνιών. Την ίδια ακριβώς πρόταση δέχθηκε όμως και από τον Πρίγκηπα Krafft Ernst von Oettingen-Wallerstein. Ο συνθέτης, πράττοντας προς το συμφέρον του, αποδέχθηκε και τις δύο αναθέσεις. Στον Comte έστειλε τις παρτιτούρες, ενώ στον Πρίγκηπα έστειλε τα ορχηστρικά μέρη, με μια υποσημείωση ότι οι παρτιτούρες ήταν δυσανάγνωστες. Οι Αρ. 90 – 92 ήταν ωστόσο οι τελευταίες συμφωνίες του Χάιντν πριν εγκαταλείψει την Εστερχάζα για το Λονδίνο, όπου και πραγματικά απογείωσε την τεχνοτροπία της συμφωνίας.

Η Συμφωνία Αρ. 91 σε Μι ύφεση μείζονα, δεν είναι σε καμία περίπτωση από τις πιο γνωστές συμφωνίες του Χάιντν. Είναι ωστόσο ισάξια με τις δώδεκα μεγαλειώδεις “Συμφωνίες του Λονδίνου” που ακολούθησαν λίγα χρόνια αργότερα, και ο ίδιος ο συνθέτης τη θεωρούσε ένα από τα καλύτερα του έργα. Η πρώτη κίνηση παρουσιάζει μια αργή εισαγωγή, *Largo*, πριν το συναρπαστικό και εξαιρετικά αντιστικτικό τμήμα *Allegro assai*. Προβάλλοντας μια διασκεδαστική και απρόβλεπτη σύμπραξη μεταξύ του φαγκότο, των πνευστών και των χαμηλών εγχόρδων, η δεύτερη κίνηση *Andante* αποτελείται από ένα θέμα και τρεις παραλλαγές. Σε ύφος βαλς, το Τρίο του Μινουέτου που ακολουθεί, είναι στην ουσία ένας κανόνας για φαγκότο, πρώτο βιολί και φλάουτο. Το ζωντανό φινάλε δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη του πρώτου του θέματος, και όπως και η εναρκτήρια κίνηση, οδηγεί τη μουσική σε μια εντυπωσιακή κατάληξη.

Κείμενο: Yvonne Georgiadou©2009